

С. Мачула. Ветеринарія, технології тваринництва та природокористування. 2019, С. 168–173.

3. Методичні вказівки до лабораторної роботи «Дослідження мікроклімату виробничих приміщень» з курсу «Основи професійної безпеки та здоров'я людини» для студентів усіх спеціальностей. О. О. Кузьменко, Є. В. Ящерицин, Н. Д. Устинова, С. В. Котлярова. Харків : НТУ «ХП». 2020, 36 с.

4. Бабієнко В. В. Фармацевтична гігієна: навчальний посібник. В. В. Бабієнко, А. В. Мокієнко, О. А. Грузевський. Прес-кур'єр. 2022, С. 33–39.

5. Методичні рекомендації. Санітарно-мікробіологічний контроль повітря об'єктів ветеринарно-санітарного нагляду і контролю. В. Л. Коваленко, О. М. Якубчак, М. Ф. Яценко та ін. Київ. 2010, С. 40.

6. Визначення вмісту шкідливих газів: вуглекислоти, аміаку, сірководню в повітрі тваринницьких приміщень універсальним газоаналізатором (УГ-2) та експрес-методом: сайтURL:

http://socrates.vsau.org/b04213/elbook/view_page.php?book_id=1&user=575&page_id=2

7. Відомчі норми технологічного проектування. Свинарські підприємства (комплекси, ферми, малі ферми). ВНТП-АПК-02.05. К. : Міністерство аграрної політики України. 2005, 98 с.

УДК: 636.7/.8.09:616-089:617.7-007.681

ВИДАЛЕННЯ ОЧНОГО ЯБЛУКА У СОБАК І КОТІВ – ОЦІНКА ПОКАЗАНЬ ДЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ВТРУЧАННЯ

Морозов М.Г., канд. вет. наук, доцент, morozov27@ukr.net

Розум Є.Є., канд. вет. наук, доцент, rozum1982@ukr.net

Данкевич Н.І. канд. вет. наук, асистент dankevych82@gmail.com

Одеський державний аграрний університет

Захворювання очей у дрібних тварин є широко розповсюдженою патологією. Вони супроводжуються зниженням гостроти зору, частковою або повною сліпотою. В результаті втрати зорової здатності знижується якість життя собак і котів, та виникають додаткові труднощі що до догляду за такими тваринами. А також існує аспект зовнішнього вигляду хворих тварин, особливо після видалення очного яблука.

Це вимагає від лікарів ветеринарної медицини адекватно підходити до лікування і профілактики захворювань очей у собак і котів, та чітко встановлювати показання та протипоказання до видалення очного яблука.

За результатами досліджень сформовано показання до видалення очного яблука у собак і котів, які є важливим кроком до широкого впровадження органозберігаючих оперативних втручань.

Вступ. На сьогоднішній день ветеринарна медицина в Україні розвивається досить високими темпами. На науково-практичних конференціях для лікарів ветеринарної медицини надається сучасна інформація що до профілактики, діагностики та лікування різноманітних захворювань, в тому числі захворювань очей у собак і котів. На конференції запрошуються спеціалісти високого рівня з різних країн світу, які в свою чергу діляться досвідом та напрацюваннями у ветеринарній офтальмології. Але слід відмітити, що багато питань на сьогоднішній день залишаються відкритими і одне із таких питань – доцільність видалення очного яблука.

За даними літератури незворотні ураження структур очного яблука у собак і котів потребують радикального хірургічного лікування. Видалення очного яблука у собак і котів необхідно виконувати, коли неможливо відновити його функцію. Також є повідомлення, що хворе очне яблуко може бути живильним середовищем для розвитку патогенної мікрофлори [1-3;6].

Але є й інший аспект на який необхідно звертати увагу, це естетичний вигляд тварини в післяопераційний період. Тому тема яку ми розглядаємо є досить актуальною, адже в більшості клінік ветеринарної медицини, практикуючі лікарі на звертають уваги на післяопераційний вигляд і практично при всіх складних ураженнях очного яблука проводять його видалення. Зважаючи на широке розповсюдження захворювань очей в місті Одеса велика кількість випадків підлягає під показання до видалення очного яблука – енуклеації [4;5]. Але чи так це, ми і розглянемо під час нашого дослідження.

Мета роботи - узагальнення матеріалу, що до видалення очного яблука у собак і котів, та вивчення показань до даного оперативного втручання.

Матеріали і методи досліджень. Об'єктами дослідження слугували були собаки і коти різних порід і віку із захворюваннями очей. Для дослідження використовували аналіз літературних джерел, амбулаторних журналів, клінічні, лабораторні та статистичні методи.

Результати дослідження.

Енуклеація - видалення очного яблука, що проводиться з одночасним видаленням навколишніх тканин ока (слізні залози, третя повіка, склепіння кон'юнктиви, краї повік з мейбомієвими залозами).

Основна мета операції – поліпшити якість життя тварин, тому що не зворотно змінене око служить джерелом хронічного болю та запалення. Але даний метод оперативного лікування часто зустрічає значний опір з боку власників кішки чи собаки.

Показаннями для видалення очного яблука згідно літературних джерел є наступні патологічні процеси:

- ✓ незворотні ушкодження ока;
- ✓ значний вивих очного яблука;
- ✓ новоутворення очного яблука;
- ✓ глаукома у кінцевій стадії (що не відповідає на консервативне лікування);
- ✓ тривале (хронічне) запалення передньої камери ока, що веде до сліпоти;
- ✓ панофтальміт;
- ✓ важкий панувеїт;
- ✓ буфтальм із супутніми ускладненнями;
- ✓ тупа травма очного яблука з розривом склери у ділянці дна очного яблука;
- ✓ тяжке проникаюче поранення очного яблука з ушкодженням інтраокулярних структур;
- ✓ деякі випадки випадіння очного яблука;
- ✓ афтальмія, мікрофтальм із супутніми патологіями.

У ветеринарній офтальмології існує кілька методів видалення очного яблука:

а) енуклеація - видаляється очне яблуко, перетинаються зовнішні м'язи ока та зоровий нерв.

б) екзентерація - вміст орбітальної порожнини повністю видаляється.

в) евісцерація - видаляється лише вміст очного яблука (кришталік, склоподібне тіло, судинна оболонка, сітківка).

Евісцерація передбачає подальше встановлення інтраокулярного протезу. Таке оперативне втручання використовують для збереження естетичного виду.

Згідно наших досліджень захворювання очей у собак і котів є широко розповсюдженою патологією в місті Одеса. Значна кількість із них супроводжуються втратою зорової здатності, випадінням очного яблука, буфтальмом, увеїтом, панофтальмітом та іншими клінічними проявами і якщо керуватися літературними даними є прямим показанням до видалення очного яблука. За період досліджень до нашої клініки звернулася велика кількість власників тварин з питанням збереження очного яблука, хоча в інших клініках ветеринарної медицини їм було запропоновано тільки видалення - енуклеація.

Які переваги даного методу – швидкість виконання оперативного втручання, мінімальна кількість інструментів, доступність для виконання ветеринарним лікарям загальної практики. Тому цей метод є основним у більшості клінік, особливо там де відсутні спеціалісти з вузькою спеціалізацією – офтальмологи. Головним недоліком енуклеації є спотворений вид тварини в післяопераційний період, який викликає у власника естетичний дискомфорт, а іноді постійні страждання.

Після ретельного клінічного огляду хворих тварин, офтальмоскопії, дослідження з допомогою щільової лампи та проведення, за необхідності,

додаткових досліджень (УЗД, КТ, МРТ, гістологічні дослідження матеріалу) нами було поставлено відповідний діагноз, призначено відповідне лікування або оперативне втручання та отримано позитивний терапевтичний ефект із збереженням очного яблука. На сьогоднішній день як в гуманній так і у ветеринарній медицині переважають тенденції до органозберігаючих оперативних втручань. Тому альтернативою енуклеації та екзентрації є евісцерація із збереженням рогівки [7].

Показником вірного підходу що до лікування захворювань очей у собак і котів є те, що за останні три роки нами було проведено всього п'ять оперативних втручань з видаленням очного яблука.

Які ж захворювання на нашу думку є реальними показаннями до видалення очного яблука. До таких ми відносимо: злоякісні новоутворення очного яблука і орбіти; гнійний паноптальміт; деякі випадки випадіння очного яблука; тяжке проникаюче поранення очного яблука з ушкодженням та інфікуванням інтраокулярних структур.

Висновки:

1. На першому місці під час лікування захворювань очного яблука має бути його збереження, навіть при відсутності зорової здатності та естетичний вигляд тварини.

2. Показаннями до видалення очного яблука є: злоякісні новоутворення очного яблука і орбіти; гнійний паноптальміт; деякі випадки випадіння очного яблука; тяжке проникаюче поранення очного яблука з ушкодженням та інфікуванням інтраокулярних структур.

3. Видалення очного яблука у собак і котів необхідно проводити тільки після ретельного обстеження тварин, постановки діагнозу та за відсутності альтернативних методів лікування.

Список використаних джерел

1. Ріис Р.К. Офтальмологія малих домашніх тварин. М.: ООО «Акваріум-Принт», 2006. 280 с.

2. Лужецький С.А. Видалення очного яблука у ветеринарній практиці. URL: <https://spbvet.info/arh/detail.php>

3. Шубін В. Видалення очного яблука (енуклеація) у собак і котів. URL: <http://balakovo-vet.ru/content/udalenie-glaznogo-yabloka-enukleaciya>

4. Морозов М.Г. Захворювання очей у дрібних тварин (розповсюдження та етіологія) // Аграрний вісник Причорномор'я. Ветеринарні науки. Вип. 25. Одеса, 2004. С. 93-97.

5. Морозов М.Г., Розум Є.Є. Моніторинг офтальмологічної патології у собак і котів в місті Одеса. Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса, 2021. Вип. 100. С.104-108

6.Видалення очного яблука у собак і котів: стаття. URL: <https://goodhands.vet/blog/khirurgicheskie-operatsii/udalenie-glaznogo-yabloka/>

7. Морозов М.Г. Евисцерація як альтернатива енуклеації при глаукомі у собак і котів // Аграрний вісник Причорномор'я. Одеса, 2019. Вип.93. С. 289– 292.

УДК 619:617.546.4-009.7.616.728.16-06

ПОРІВНЯННЯ ВІДКРИТОГО ХІРУРГІЧНОГО МЕТОДУ СТАБІЛІЗАЦІЇ КРИЖОВО-КЛУБОВОГО СУГЛОБА ІЗ ЗАКРИТИМ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КАНУЛЬОВАНОГО ГВИНТА

Новицький В. О., аспірант vsevolod55573@gmail.com
Слюсаренко Д. В. д.вет.н., професор slusarenkodmitriy@gmail.com

Харківська державна зооветеринарна академія

Вивих крижово-клубового суглобу(ККС) – досить часта травма серед дрібних домашніх тварин, частіше за все це відбувається внаслідок ДТП [1,2]. Хоча консервативне лікування може бути показано в деяких випадках нестабільності ККС, зазвичай більшість клінічних випадків потребує хірургічного лікування.

Загалом консервативне лікування показує непогані результати лише при незначній нестабільності ККС із мінімальним зсувом клубової кістки та бажано вивих має бути одностороннім. В інших випадках консервативне лікування допустимо тільки при клінічних протипоказаннях тварини до хірургічного втручання.

В деяких описаних техніках хірургічної фіксації за допомогою стягуючого гвинта основною вимогою до оптимальної репозиції суглоба є дорсальний доступ та інтеграція гвинта не менше ніж на 60 % від ширини крижової кістки пацієнта [3].

Традиційний метод фіксації, із відкритою репозицією та внутрішньою фіксацією зазвичай потребує великого розсічення м'яких тканин та відтягування крила клубової кістки для прямої візуалізації крижово-клубового суглоба і подальшої розміщення гвинта. Для правильного розміщення гвинта були описані анатомічні орієнтири в ділянці крижової кістки та клубової [3]. Але при наявності супутніх травмах тазу ідентифікація цих орієнтирів може бути складна чи в загалом не можлива. Крім того у великих пацієнтів та у пацієнтів із ожирінням ця задача значно ускладнюється, що в свою чергу може привести до невірно встановлених гвинтів внаслідок чого можуть травмуватися нервові корішки та кінський хвіст, при потраплянні гвинта до спино-мозкового каналу, що в свою